

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2/20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V spravi prejemov mesečno . . 1/70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserti:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Paročna oznamila, zabvala, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2) vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopis se ne vrača; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Nadaljevanje bojev na Rusko-Poljskem. — Vspeli avstrijskega orožja v Galiciji. — Dvojni ruski napad na Črnovice odbit.

Na Rusko-Poljskem so skoro gotovo Rusi poskušali ovirati novo grupacijo avstrijsko-nemških čet. Generalni major pl. Höfer je poročal o novih bojih, ki se na Rusko-Poljskem razvijajo. Ruski napadi so bili odbiti in nekaj ruskih kolon celo razkropljenih. Sedaj se boji še nadaljujejo.

Med Starim Samborom in Turko so naše čete premagale dve ruski diviziji in eno brigado, ki so hotele omajati našo južno gališko krilo. Ta zmaga ima za posledico znatno oslajenje ruske pozicije na njihovem južnem krilu in to tembolj, ker so naše čete Karpate došle čete uspešno drže pri Skoli in dalje tja do Črnovic in neprestano ogrožajo rusko levo krilo in južno bojno črto.

O zopetnih bojih pri Črnovicah poročajo cenzurirani dunajski in ogrski listi: »Ko so Rusi zapustili Črnovice, jih je velik del odkorakal v zahodni smeri ob levem bregu Pruta proti Galiciji. Pri kraju Zalucze so jih naše čete premagale in prisilile, da so se obrnili. Ker so pa med tem naše čete vzhodno od Črnovic zasedle desni breg Pruta, je postalo umikanje za Ruse zelo nevarno. V ponedeljek (27. m. m.) je zahteval ruski poveljnik, naj naše čete zapuste Črnovice, ker bo sicer pričel mesto obstreljevati. Dobil je odklonilen odgovor. Vsled tega se je v torek razvil med našimi na desnem bregu Pruta stoječimi četami in med Rusi, ki so stali na levem bregu Pruta pri Zuczki, hud artiljerijski boj, med katerim je padlo okoli 30 šrapnelov v zahodni del Črnovic, ne da bi napravilo kaj posebne škode ali koga ranilo. Poškodovana je bila samo prva bukovinska pivovarna in dve posebni hiši. Mestno prebivalstvo je na strehah opazovalo boj. V torek sta morala utihniti dva ruska topova. V sredo in četrtek je boj počival, v petek se je pa zopet pričel. Sovražni topovi so oddali 360 strelcev, od katerih jih je več poškodovalo stolp glavne kapele grško-orientalskega metropolita. Naši topovi so odgovarjali in v par urah popolnoma razstrelili ruske baterije. Naši so med dnevom dobili ojačenja, prekoračili Prut, pregnali Ruse proti severu in jih veliko vjeli.

Kakor nam javlja naš poročevalec, se našli po cestah v Črnovicah veliko ruskih šrapnelov, ki niso eksplozirali.

× × ×

Dunaj, 2. novembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča 2. t. m. opoldne: Boji na Ruskem Poljskem se nadaljujejo.

V bojih ob Sanu so imeli Rusi težke izgube, posebno pri Rozwadownu. Ondi smo ujeli 400 Rusov in zaplenili tri strojne puške.

Južno od Starega Sambora je skupina naših čet istotako ujela 400 Rusov. V tem prostoru in severovzhodno od Turke dosega naše prodiranje nadaljnje uspehe.

Namestnik načelnika general. štaba: pl. Höfer, gen. major.

× × ×

Berolin, 2. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 2. novembra dopoldne. Naznanilo vrhovnega armadnega vodstva: Na vzhodu je položaj nespremenjen. Ruski poizkusi pri Sztikhemenu, prodreti naše vrste, je bil odbit.

Sztikhemenu leži na meji Vzhodne Prusije, vzhodno od Goldapa.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO O VZHODNEM BOJIŠČU.

Nemški listi poročajo: Ruski generalni štab poroča dne 31. oktobra: Na vzhodnopruski fronti se najsilnejši boji nadaljujejo. V okolici Bakalarjevo so naše čete ponovljene napade Nemcev odbile.

Onstran Visle so naše čete na črti Lodz—Zawichost v bojih z zadnjimi stražami sovražnika.

V okolici Tarlov so naše čete, ki so marširale južno od Jožefova ob Visli, napadle Avstrijce; utrpeli so izgube. V Karpatih se Avstrijci v okolici Turka zelo gibljejo.

× × ×

K BOJEM PRI VARŠAVI.

(Od tiskovnega urada vojnega ministrstva in c. kr. drž. pravdnštva na Dunaju dovoljeno.)

Krakov, 2. novembra. »Nowa Reforma« poroča: Varšavska okolica v območju varšavsko-dunajske in kališke železnice, ki je bila preje nenavadno gosto naseljena industrijska pokrajina, nudi sedaj sliko popolnega razdejavanja. Mesta Łowicz, Grodzisko, Blonie in Sochaczew je prebivalstvo zapustilo in so bila v vojni vihri popolnoma razdejana. Bogatejši prebivalci so pobegnili v Varšavo in dalje v notranjo Rusijo, revnejši so se pa razkropili v bližnjih krajih. Največ je trpelo industrijsko mesto Pruszkow, ki je popolnoma zgorelo. Tu je bila uničena tudi velika tovarna za svinčnice tvrdke Majewski. V okolici Grodziska so uničeni vsi vrtovi in vsa polja, kjer so še 14 dni po bojih ležala nepokopana mrtva trupla; razširjajoči se mrljski smrad je bil neznosen. Tudi tovarniško mesto Żyrardow je domalega porušeno. Mesto Blonie je takorekoč izginilo z obličja zemlje. Hudo je v bojih trpelo tudi mesto Łowicz; mnogo prebivalcev je bilo ubitih in ranjenih. Tod so Rusi v mestnem parku obesili dva juda, ki sta bila prišla iz Lodza. Tudi ob cesti v Kutno so Rusi obesili pet judov. V bitki pri Skierniewicach so Rusi imeli strašne izgube in so mrljici še dolgo ležali nepokopani vsenaokrog. Kolodvor in železniško progo so Rusi uničili.

O BOJIH OB SANU.

(Od tiskovnega urada vojnega ministrstva in c. kr. drž. pravdnštva na Dunaju dovoljeno.)

Krakov, 2. novembra. V »Glosu Naroda« pripoveduje pater Mazurek, ki je obiskal kraje, ki so bili nekaj časa zasedeni od Rusov: Odpotoval sem peš iz Przeworskega, ker seveda ni bilo dobiti niti enega voza. Bilo je zgodaj jutraj, ko sem se odpravil v smeri proti Grodzisku. Od bojišča sem bil oddaljen le malo kilometrov. Neprestano se je slišalo strašno gromenje topov. Tako sem prehodil kakih 6 km, ko sem stopil v neki gozd. Gromenje topov je bilo vedno strašnejše. Nenadoma se je začel tudi ogenj iz strojnih pušk in prasketalo je na moji desni in levi. Šel sem svojo pot naprej in čez reko Vislok dospel v vasi Gniezewyn. Od tu sem se podal na bližnji grič, odkoder se mi je nudila veličastna vojna slika. Bilo je krasno vreme in pred mano so ležali kraji: Jaroslaw, Przeworsk, Sieniawa, reki San in Vislok itd. Bitka v onem prostoru je ta dan dosegla svoj višek. Brez prestanka so gromeli težki topovi in v zraku so se neprestano svetlikali šrapneli. Ljudi ni bilo nikjer videti, ker so bile čete na obeh straneh dobro krite. Nekoliko dalje, v okolici vasi Dembno, sem videl, kako so trije ruski bataljoni prekoračili reko San. Kmalu nato je bilo opaziti avstrijske čete, kako so se razvrstile s strojnimi

puškaim in pokosile sovražne bataljone. Samo štirim ruskim vojakom se je posrečilo preplavati nazaj na desni sanski breg in ulti. Del sovražnih čet je utonil v Sanu. Pri Gniezewyn so se Rusi skušali hitro umakniti nazaj čez San ter so hoteli za sabo podreti začasni most čez Mleczo. Toda avstrijske čete so jim bile tesno za petami; zato so Rusi na most prinesli slame in jo zažgali, da bi tako zgorel tudi most. To so opazili bližnji poljski kmetje, hoteli k mostu in pogasili ogenj ter tako omogočili našim četam neposredno zasledovanje sovražnika. Naše čete so hitro postavile strojne puške in vjele 500 Rusov, med njimi ruskega popa. Povsodi so kmetje tožili, da so jim kozaki uničili celo imetje in da bo treba mnogo let dela, da se opustošenja popravi.

NEMŠKI AEROPLAN NAD VARŠAVO.

Krakov, 2. novembra. »Czas« poroča, da se je te dni nad Varšavo zopet pojavil nemški aeroplan in vrgel na mesto 14 bomb, ki so ubile 17 oseb, nad 40 pa ranile. Povsodi, kamor so bombe priletele, so popokale vse šipe v oknih.

CIVILNIM OSEBAM BIVANJE V KRAKOVU NI DOVOLJENO.

Dunaj. (Kor. urad.) »Nowa Reforma« objavlja sledeči komunik: Vojaske oblasti v Krakovu z ozirom na to, ker se je vrnilo v Krakov veliko prebivalcev, ki so zadnje tedne zapustili trdnjavo in ker dohajajo množice beguncev in po vojnih operacijah prizadetih galiških krajev, se splošno razglašča, da prej razglašene odredbe o kolikor mogoče veliki nastanitvi civilne-

ga prebivalstva od trdnjave Krakov še niso odpravljene, marveč da so še veljavne in da se strogo izvajajo. Povračanje beguncev v Krakov se mora v vseh okoliščinah zabranjevati.

POLJSKE LEGIJE V RUSKI ARMADI?

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Peterburga: Z dovoljenjem ruskega vrhovnega poveljnika so se ustanovile v zahodni Rusiji legije poljskih prostovoljcev pod poljskim poveljstvom.

KAKO SO SREDNJEALJSKI KMETJE PRED RUSI REŠILI SVOJE POLJSKE PRIDELKE.

Krakov, 2. novembra. »Tygodnik Rolniczy« poroča, da so poljski kmetje v srednji Galiciji, ko so zvedeli, da se bližajo Rusi, svoje pridelke hitro zakopali v zemljo. Blizu hiš so izkopali globoke jame in spravili noter krompir, žito, seno itd., nato pa pokrili s slamo in zasuli z zemljo. Na vrhu so potresli slamo in druge odpadke ter gnoj, tako da ni bilo ničesar sumljivega opaziti. In res niso Rusi odkrili niti enega teh skrivališč.

36. PEŠPOLK UNIVERZALNI DEDIČ.

Praga, 2. novembra. »Prager Tagblatt« poroča smichovski odvetnik dr. Frič, da je te dni umrl M. I. Grünwald v svoji oporoki določil za univerzalnega dediča svojega premoženja 36. pešpolk, preje fcm. grof Degenfeld-Schönberg-August, dopolnilni okraj Mlada Boleslava na Češkem. Iz njegovega premoženja, ki znaša 15 do 20.000 K, se ima v polkovne svrhe naložiti ustanova.

Začetek bojev med Rusi in Turki. — Turki korakajo proti Egiptu. — Ultimatum kediua Angleški.

S tem da je posegla v svetovno vojsko tudi Turčija, pridejo v poštev sledeča nova bojna pozorišča: evropsko ozemlje Turčije, odnosno obmejne države. Nadalje Sirija in Mezopotamija, rusko kavkaško ozemlje in končno severni Egipt. Za evropsko vojsko bi bilo potrebno, da postavi Turčija kolikor mogoče veliko armado. Danes pa najbrže ne gre toliko za eksistenčni boj na evropskem bojišču, tembolj za angleški vpad v Sirijo. Saj so Angleži že grozili, da bodo iz Egipta udrl v turško ozemlje. Turčija se bo morala dobro pripraviti v južni Mali Aziji in Siriji in ne bo smela pustiti izpred oči angleških operacij iz perzijskega zaliva proti Mezopotamiji.

Enako pozornost bo morala Turčija obrniti na bojišče, kjer se lahko spopade z Rusijo. Severovzhodno ozemlje Male Azije, Armenija, je že v mirnih časih proti ruski Transkavkaziji dovolj zavarovana. Najvažnejši sta tu trdnjavi Trapezunt in Erzerum.

Toliko o turški obrambi. Ni pa verjetno, da se bo mohamedanski rod, med katerim hudo vre, zadovoljil s pasivno obrambo. Veliko večja je možnost, da bodo Turki pričeli z energično ofenzivo proti ruskim in angleškim postojankam. Da bi imela ta ofenziva veliko upanje na uspeh, je gotovo, posebnost, da bodo Turki računali na prijateljsko pomoč arabskih šejkov. V Aziji leži prava moč turške države. To je iznova dokazala vojska leta 1912. Če se Turčija odloči, da ne bo zapustila svojih evropskih mej, ampak jih samo zastražila, da bo poskušala izjaloviti foriranje Dardanel in Bospora, s svojo napadalno silo pa da bo nastopila v Siriji in Armeniji, bo lahko uspešno vodila vojsko, ker sme računati tudi na prijazno stališče sosednje Perzije.

Končno je treba upoštevati razmeroma ugodne železniške zveze med Adano, Aleppo, Damaskom in egiptovsko mejo. Turčija razpolaga v slednih

železnicah (Aleppo—Hama—Rayak in Beirut—Rayak—Damask) s 480 km dolgo progo, poleg tega pa še s 123 km dolgo progo Damask—Deraa. Ker je ta železnica gotova že do Medine, služi lahko tudi za prevoz turških in arabskih čet ob Rdečem morju.

Carigradski dopisnik ogrskega lista »Az Est-a« poroča, da se je posrečilo združiti perzijsko, turško in afgansko brambno silo. Mohamedanci se v Indiji nikakor ne zadržijo tako, kakor bi želeli Angleži. V Beludžistanu je izbruhnila vstaja, katere se dosedaj še ni posrečilo udušiti. Angleško vlado zelo skrbi usoda Indije.

Perzijski poslanik v Carigradu, Mirza Mahmud Khan, je izjavil, da je čisto naravno, da bo Perzija držala s Turčijo in da sedaj poveljujejo perzijski armadi nemški in turški častniki. Od Nemcev je imenoval polkovnika Maletta, Kosteritz, Marenorst in Haase. Uradno je potrdil, da je perzijska vlada pozvala Ruse, naj odpotujejo. Poslanik je opisoval, kako izborna je pripravljena perzijska armada in povdaril, da bo vpad mohamedanskih čet v Rusijo tudi političnega pomena, ker se bodo potem pridružili tudi ruski mohamedanci.

Splošno se v Carigradu povdarja, da so Turki in Arabci, Kurdi in Armenci danes popolnoma eno in isto, da bodo šli skupno v boj proti sovražnikom.

Reorganizacijo turške armade je izvedel vojni minister Enver paša. Najodločnejše je prepovedal častnikom vsako politiziranje, predpisal potrebno kvalifikacijo. Njegova ideja je bila, da je bil poklican na Turško nemški general Liman z njegovimi častniki. Turška vojaška obleka je po barvi precej podobna naši. Velikega pomena je tudi popolna reorganizacija vojaške intendantice in pa trena.

Veliko veselje je zavladovalo v Ca-

ujetniki, katerim je dal nemški cesar prostost. Nepregledna množica je sprejela na kolodvoru Zuave, Turkose in Indijce, ki so bili oblečeni v francoske uniforme. Vsi izpuščeni ujetniki so prostovoljno vstopili v turško armado.

× × ×

Carigrad, 1. novembra. (Kor. ur.) Na rusko-turški meji so se boji med ruskimi in turškimi četami že začeli. (Trapezunt je mesto v Mali Aziji ob Črnem morju blizu rusko-turške meje.)

× × ×

Carigrad, 3. novembra. (Kor. urad.) »Agence Ottomane« objavlja naslednji uradni komunikat: Po uradnih od naših kavalerskih meje došlih poročilih, so Rusi na več točkah napadli naše obmejne oddelke; bili so pa prisiljeni, da so se umaknili. Energičen odpor naših čet je zadal Rusom precej izgub.

V Sredozemskem morju so otvorile angleške križarice ogenj in potopile nek grški torpedni čoln, ki se jim je bližal, ker so mislile, da je to turški torpedni čoln.

Oba ta dogodka kažeta, da so naši sovražniki na suhem in na morju pričeli proti nam sovražnosti, katere so že dolgo časa nameravali. Ves mohamedanski narod je pripravljen, zaupajoč v pomoč Boga, edinega zavetnika pravice in zvestobe, odgovoriti na te napade, ki imajo namen uničiti našo eksistenco.

× × ×

Berolin, 2. novembra. V Palestini se zbirajo turške čete proti Egiptu pod poveljstvom Zekki paše.

V Samsunu je 200.000 Turkov namenjenih proti Kavkazu.

13. armadni zbor v Bagdadu gre pod poveljstvom Klamil paše skozi Perzijo in napade Indijo.

× × ×

TURŠKI POSLANIK ODPOKLICAN IZ PETERBURGA. — OBSTRELJEVANJE FEODOŠIJE.

Glede na poročila petersburške brzojavne agenture o otvoritvi sovražnosti Turčije proti Rusiji piše »Tanin«: V Feodošiji je vsled obstreljevanja do tal zgorela grška cerkev. Petrograjsko poročilo, da se je odpeljala križarka »Hamidie« iz pristanišča Novorosijsk, ni istinito. Poveljnik križarke je marveč za predajo mesta stavil 8 urni rok. Poročilo o aretaciji turškega konzula se tudi ne vjema, ker so turški konzuli že pred nekaterimi dnevi zapustili rusko ozemlje. Turški poslanik se neposredno odpošle.

ANGLEŠKI IN FRANCOŠKI POSLANIK NA POTI PROTI DOMU. — ANGLEŠKE BOJNE LADJE V SOLUNU.

Solun, 2. novembra. Francoski in angleški poslanik sta se pripeljala iz Carigrada s posebnim vlakom. Od tu bosta nadaljevala svojo pot proti domu čez Italijo.

V solunsko pristanišče je priplula neka angleška bojna ladja.

DIPLOMATIČNE ZVEZE MED SRBIJO IN TURČIJO PREKINJENE.

Carigrad, 2. novembra. (Kor. urad.) Srbsko poslanništvo je danes dopoldne snelo svoje grbe. Poslanik odpotuje danes ali jutri.

Carigrad, 3. novembra. Srbski poslanik Nenadović je zahteval svoje potne liste in odpotoval iz Carigrada.

Carigrad, 3. novembra. (Kor. urad.) Prekinjenje diplomatskih odnosov med Turčijo in Srbijo se je izvršilo na podlagi note, katero je izročil srbski poslanik turški vladi in v kateri izjavlja srbska vlada, da so diplomatske rveze prekinjene in zahteva za poslanike in poslaniško osebje potne liste. Srbski poslanik je odpotoval danes zjutraj čez Dedeagač in Solun v Niš.

TURŠKI POSLANIK ZAPUSTI LONDON.

London, 2. novembra. Turški poslanik se je poslovil pri Greyu. Jutri zapusti London.

TURŠKI POSLANIK ZAPUSTI PETERBURG.

Peterburg, 3. novembra. Ruska vlada je turškemu poslaniku izročila potne liste.

TURČIJA ZADRŽUJE TUJE PODANIKE.

Carigrad, 3. novembra. Guverner v Peri poroča, da ne sme noben inozemec odpotovati, dokler ni poravnal svojih obveznosti napram državi. Ta odredba je naperjena proti podanikom trojnega sporazuma, katerih je sinoči veliko hotelo odpotovati.

× × ×

OBSTRELJEVANJE VSEH RUSKIH PRISTANIŠČ. — BEG RUSKEGA BRODOVJA.

Bukarešta, 2. novembra. Sem so došle vesti, da je turško brodogradništvo obstreljevalo vsa ruska pristanišča do Sebastopolja. Ruske bojne ladje in osebni parniki so pobegnili v reko Prut.

POŠKODBE V ODESI.

Odesa, 3. novembra. Vsled turškega obstreljevanja je bila poškodovana sladkorna tovarna in pa postaja električne železnice, ki ne vozi več.

TURŠKA MORNARICA ŽE 14 RUSKIH LADIJ POTOPILA.

Iz Carigrada se poroča, da je turško vojno brodogradništvo potopilo že 14 ruskih ladij. Potopljene niso bili le parniki, marveč tudi bojne ladje. Odesa, Sebastopolj in Novorosijsk se še vedno obstreljujejo.

MINE POTOPILE DVA RUSKA PARNIKA.

Ruska parnika Yalta in Kazbeck sta zavozila v Črnem morju na mine in sta se potopila.

36 RUSKIH TRGOVSKIH LADIJ V ČRNEM MORJU POTOPILNIH.

Budimpešta, 2. novembra. »Az Estov« poročevalec brzojavlja iz Carigrada 1. t. m.: Glasom doslej dospelih poročil je turško brodogradništvo v Črnem morju potopilo doslej 36 ruskih parnikov, ki so bili deloma že natovorjeni. O številu potopljenih ruskih vojnih ladij manjkajo še končnoveljavna poročila.

TURKI ZAPLENJAJO ANGLEŠKE IN FRANCOŠKE TRGOVSKE LADJE.

Carigrad, 3. novembra. Pristaniške oblasti so pričele zaplenjevati v pristanišču se nahajajoče angleške in francoske trgovske ladje.

RUSKI GENERALNI KONZUL V GALCU O IZGUBAH RUSKEGA BRODOVJA.

Budimpešta, 2. nov. »Az Estov« poročevalec brzojavlja iz Galca: Tukajšnji ruski generalni konzul potrjuje vest, da turško brodogradništvo obstreljuje Odeso. Po njegovi izjavi je bil »Donec« križar brez oklopa: pogreznila sta se tudi »Jalta« in »Kasbek«. Radi vojnih dogodkov na Črnem morju je rusko mornariško poveljstvo prepovedalo tod promet za trgovske ladje.

KRIŽARICI »MEDJIDIJE« IN »HAMIDJE«.

Zadnje dni se je poročalo, da se je pred Feodošijo pojavila neka turška križarica s tremi dimniki. To je bila najbrže križarica »Medjidiye«, ki ima 3200 ton in 22 milj hitrosti. Oborožena je z dvema 15 cm topovoma, z osmimi 12 cm topovi, z 12 manjšimi topovi in z dvema cevima za torpede. »Medjidiye« je in »Hamidje« sta edini turški križarici, ki imata po tri dimnike.

Križarica »Hamidje«, ki se je pojavila pred Novorosijskim, ima 8800 ton in 22 do 23 milj brzine. Oborožen je enako kot »Medjidiye«. »Hamidje« je dobro znana izza balkanske vojske. Njen poveljnik Haufbeg se je pokazal kot izborni pomorski častnik.

× × ×

ULTIMATUM EGIPTOVSKEGA KEDIVA ANGLEŠKI.

London, 3. novembra. Turški poslanik je izročil angleški vladi ultimatum egiptovskega kediva, ki zahteva, da se angleške čete takoj umaknejo iz Egipta.

TURKI KORAKAJO PROTI EGIPTU.

Aleksandrija, 3. novembra. Proti egiptovski meji korakajo močne turške bojne sile.

× × ×

OVACIJE V JAFFI.

Jaffa, 3. novembra. Ko se je razglasilo, da je vojska izbruhnila, so bile tu velikanske ovacije za Turčijo, Avstrijo in Nemčijo.

MANIFESTACIJA AVSTRIJSKO-TURŠKO-NEMŠKEGA BRATSTVA V TRSTU.

Trst, 2. novembra 1914.

Danes opoldne je prišlo tu na vojašniškem trgu, kjer se nahaja turški konzulat, do velike manifestacije. Ljudstva se je zbralo na tisoče in tisoče. H turškemu konzulu se je podala deputacija, da mu naznanja navdušenje zbranih množic na historično znamenitem nastopu turške države za pravico. Ko se je konzul pojavil na balkonu, so ga množice pozdravljale z nepopisnim entuzijazmom. Konzulu se je izražalo na licu ganotje in v toplih besedah in v krasni nemščini je nagovoril množico na trgu. Naglašal je historično ljubezen, ki spaja Nemce, Madžare in Turke. Rabil je tudi znani nemški rek: »Alte Liebe rostet nicht.« Poudarjal je, kako sta nemški in turški narod verna in zato da jima podeli Bog zmago. Nato se je množica

razvrstila v sprevod, ki so mu nosili na čelu veliko turško zastavo na štirih drogih. Kakor že pred konzulatom je množica tudi v sprevodu prepevala »Die Wacht am Rhein«, dočim so pred konzulatom zapeli tudi cesarsko pesem.

MANIFESTACIJE V PETERBURGU.

V Peterburgu so se vršile ob izbruhu rusko-turške vojske v Črnem morju velike manifestacije, ki so dosegle po obsegu one ob izbruhu nemško-ruske vojske. Velikanske mase ljudstva so šle po Nevskem prospektu in prepevale ruske narodne pesmi.

× × ×

SAMOSTOJNA JUŽNA RUSIJA?

»Osmanski Lloyd« poroča, da obstajajo zveze med mladoturško stranko in zastopniki revolucijskih ukrajinskih strank, ki dokazujejo, da Turki delajo na to, da se Ukrajina kot južna Rusija odtrga od Rusije.

POLOŽAJ NA KAVKAZU ZA RUSE NEVAREN.

Iz Carigrada se poroča: Ruske oblasti so v Baku odkrile živahno proti Rusiji naperjeno mohamedansko gi-

Ruski ultimati Bolgariji.

Iz Bukarešte se 1. novembra poroča: Neposredno stojimo pred prekinjenjem diplomatskih zvez med Rusijo in Bolgarijo. Ruski predsednik Savinski je izročil bolgarski vladi noto, na katero zahteva v določenem roku odgovor. Noto slove: 1. Bolgarska vlada naj se od zdaj naprej vzdrži vsake sovražne diplomatske akcije nasproti Srbiji. 2. Bolgarska vlada se mora formalno obvezati in dati jamstva, da v bodoče v nobeni obliki ne bo več podpisala čet, da ne bo trpela voditeljev čet, še v Makedoniji in da takoj postavi voditelje čet pred vojno sodišče. 3. Bolgarija uvede strogo cenzuro časopisja glede na

banje. Zaprli so nato veliko oseb in ustavili bakaške časopise. Orožje se močno vtihotaplja tudi iz notranje Rusije. V Tiflisu je bilo že več resnih spopadov med civilisti in vojniki. Požar je uničil plemenitaško kazino, obe gledališči, hiše klubov in več skladišč. Poškodovani sta palači namestnika in kavkaški vojaški kazino. Rusko časopisje piše, da je položaj na Kavkazu resen in pričakuje, da se obnove dogodki iz let 1905 in 1907.

RUSKE TRGOVINE IN SAMOSTANI V CARIGRADU ZATVORJENI.

V Carigradu se je zaprla ruska banka in veliko ruskih podjetij kakor tudi večina ruskih samostanov.

ANGLEŽI SE JEZE NA TURKE ZARADI NAPOVEDI VOJNE.

Kelmorajn, 2. novembra. »Kölnische Zeitung« poroča iz Kodanja, da je angleška javnost ogorčena, ker je turški veleposlanik v Londonu še zadnje dni svečano izjavil, da Turčija ne misli na vojno z Rusijo. Pripoveduje se, da je turška vlada včeraj v Petrogradu napovedala vojno. Turški veleposlanik je izjavil, da te vesti ne more potrditi, da je pa tudi ne more dementirati.

poročila o dogodkih, ki tičejo Rusijo in Srbijo. 4. Bolgarija naj takoj polovi tiste mine, ki ovirajo promet v Varno in v Burgas in ga celo onemogočujejo. Bolgarska vlada je dolžna, da takoj otvori pristanišča za transito-promet v Dedeagač in v Solun. Noto ruske vlade zaključuje: Če bi Bolgarija teh štirih zahtev po preteku obroka ne izpolnila, bi bila Rusija prisiljena, da otvori obstreljevanje Varne in Burgasa.

Rumunska oslane neviridna.

Bukarešta, 3. novembra. Rumunski kralj je izjavil, da ne bo na noben način krenil s pota svojega prednika.

Nepopisno kruti boji na zahodu.

Berolin, 2. novembra. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, 2. novembra dopoldne. Naznani vrhovnega armadnega vodstva: Ob napadu na Ypres smo osvojili nadaljnjo ozemlje. Messines je v naših rokah. Nasproti našemu desnemu krilu so se sedaj z gotovostjo dognali Indijci. Kolikor se je dosedaj dognalo, se le-ti ne bojujejo v lastnih sklenjenih skupinah, marveč so porazdeljeni po celi angleški fronti.

Tudi v bojih v Argonih smo napredovali. Sovražnik je pretrpel velike izgube.

Ljuti nemški napadi.

Berolin, 3. novembra. Velika bitka na Flandernskem se nadaljuje. Nemci nepravstano ljuto napadajo. Vzhodno od mesta Ypres in ob reki Lís se vrše resni boji.

Nemci so za sovražnikom hrbtom.

»Vossische Zeitung« smatra prehod Nemcev čez Yser za važen uspeh, ker so prišle nemške čete sovražniku za hrbet. Upravičeno se lahko upa, da dovede huda bitka ob Kanalu kmalu do srečnega preobrata.

Boji ob belgijski meji.

Iz Sluisa prihajajo poročila, da podpirajo angleško brodogradništvo ob obali štirje francoski kanonski čolni. Eden od teh se je potopil. Smrt nemškega generala pl. Trippa, ki ga je baje zadela granata z angleške ladje, se potrjuje.

»Daily Chronicle« poroča, da je dobila armada vojvode Virtemberškega ob kanalu Yser znatna ojačenja. Nemška armada da znaša tu 350.000 mož.

Bitka na Flandernskem divja naprej.

Amsterdamski »Telegraf« poroča 1. t. m. iz Sluisa: V nemških rokah se še vedno nahajajo Courtrai, Yseghem, Roulers in Thourout, Ypern je pa v rokah zaveznikov. Nemci vozijo zdaj ranjence tudi v vlakih z bojišča. V stratične namene so obnovili Nemci železniški promet med Courtaiom in Roulersom. Roulers je veliko trpel, 250 hiš je zgorelo. Ob obstreljevanju je bila porušena tudi vas Rumbeke, ki leži 3 km južno od Roulersa. 15 ljudi je bilo ob tej priliki ubitih, zgorelo je v Rumbeku 50 hiš. Celo noč so zopet gromeli topovi, tudi na morju so dopoldne gromeli topovi. Nemci so zdaj čisto redno zasedli celo obrežje od Ostenda do Knockeja. Mornariški vojniki so došli danes zjutraj in popoldne po cesti iz Brüggeja v Heyst. Nastanili so jih v bližnjih vaseh. V Heystu so nabili trojezični napis, da se morajo izprazniti stanovanja v hišah ob morski obali in ob cestah, ki vodijo k morju. »Handelsblad« poroča, da so morali tudi v Blankenberghu zapustiti stanovanja, ki leže ob morju.

Nemški topovi ob belgijskem pomorju.

Genfski »Journal« poroča, da so Nemci postavili na skrajnem belgijskem pomorju nekaj kilometrov od Kelasanda težke baterije in da gospodarijo zato nad vhomom v Seldo in nad vsemi prehodi med Severnim morjem in peščenimi nasipi in nad obrežjem. Angleške ladje so zato prisiljene, da vozijo le na visokem morju.

Angleška bojna ladja nevarno poškodovana.

Preko Christianije se iz Londona uradno poroča: Angleška linijska ladja »Venerable«, ki je 14 dni z obstreljevanjem podpirala operacije zaveznikov ob belgijskem obrežju proti Nemcem, se je vrnila v Anglijo. Spremljalo jo je več topničark. Angleški vir je vzrok vrnitve zamočal. Norvežani sodijo, da so nemški podmorski čolni ali pa nemške granate ladjo tako poškodovale, da ni več za boj sposobna. Angleška linijska ladja »Venerable« obsega 15.250 ton in vozi nad 18 morskih milj. Oborožena je s štirimi 30 cm topovi in s 30 topovi lažjega kalibra in z dvema cevma za izpuščanje torpedov. Posadka šteje 450 mož.

Bitka Dixmuiden — Nieuport najkrvavejša na svetu.

Angleški list »Times« piše: Bitka na belgijski meji je ena največjih na svetu. Okoliščina, da Nemci ne pridejo v Calais, je največje važnosti. Od tega, ali se jim to posreči ali ne, je odvisen nadaljni razvoj te vojne. Angleške čete niso stale, odkar obstoji angleška zgodovina, še nikdar v strašnejšem boju. Krvavo klanje v bojih zadnjih dni, ki so postajali od dne do dne hujši, nima nobene primere; izgube presegajo največje bitke rusko-japonske vojske. Nemci so žrtvovali cele bataljone; ampak tudi izgube zaveznikov so zelo velike. Obupni boj se še vedno bije, in sicer na suhem, na morju in v zraku. Nemci boja svet še ni videl. List pravi, da Nemci mesta Calais ne bodo zavzeli.

Dopisnik nizozemskega lista »Amsterdam Tjld« piše o tej bitki: Ta bitka je bolj podobna mesarskemu klanju, kakor pa bitki. Tisoči ranjencev krevljajo z razbitimi udi po bojišču, leže na brezštevilnih vozovih ali se pa pomikajo v procesijah proti severu. Na poljih leže tisoči mrtvih; niti ljudi ni, ki bi jih pokopali. Vozovi in topovi vozijo kar čeznje. V mestu Ostende so vse bolnišnice in velika poslopja prenapolnjena s ranjenci. Kamor pogledaš, sami ranjenci na cestah, v kavarnah, v mestu in v bližnjih občinah. Novi ranjenci nimajo niti več prostora. Nemški topovi morajo večkrat utihniti; ker bi sicer krogje letele na gruče, kjer se bore nemške čete z Angleži in Belgijci, mož z možem. Tu ni več boj s topovi, ampak z bajoneti. Zdi se, da so Nemci trdno odločeni, da prodro do Dünkirchna in Calaisa.

»Telegraaf« poroča iz Sluis: Belgijske in francoske izgube pri reki Yser znašajo 10.000 mož. Dopisnik lista je govoril z nekim nemškim vojakom, ki je prišel iz ognja. Ta mu je pripovedoval: Napadi z bajoneti so bili strašni. Več vojakov je bilo predrth skozi prsa in hrbet. To je bil pekel. Večkrat smo stali do prs v vodi. In potem ti topovi z ladij. Včasih so nas prijeli istočasno od treh strani. Voda v kanalih od Ostende do Nieuporta je bila krvava od krvi.

»Allgemein Handelsblaad« poroča: Pretekli četrtek so nasokčile nemške čete pred Nieuportom z bajoneti sovražne postojanke. Padlo jih je na stotine. Vozovi »Rdečega križa« so takoj prihiteli po ranjence. Nemci so nastopili s strašno silo, ampak nasprotnik je branil pozicije z besnostjo. Francozi so poslali semkaj celo afrikanke čete. 31. oktobra so vnovič začeli topovi grmeti. Bila se je silna bitka. Belgijci so dobili ob Yseru ojačenja. Pa tudi nemške čete prihajajo nepretrgoma iz Ostende.

Vojska v Franciji je težka.

Kakšne težave imajo Nemci s Francozi, se razvidi iz pisma, ki ga priobčuje neki častnik v listu »Ostpreussische Zeitung«. Tri okoliščine delajo boj s Francozi težaven:

1. Njihova artiljerija je sijajna. Opazovanje, gotovost v zadetju, množina municije! Skupno delovanje z infanterijo je nekaj velikanskega. Pred nekaj dnevi so ležale naše strojne puške dobro skrite na preži na nekem polju, posejanem s peso. Niti enkrat nismo ustrelili, kljub temu nas je našla njihova artiljerija. Začeli so padati šrapneli in granate. Takoj smo morali ven. Več dni ležimo že v obrambnih jarkih, iz katerih ne moremo naskakovati, ker nas drži francoska artiljerija v šahu.

2. Znameniti so francoski letalci. Francozi so čisto natanko poučeni o našem premikanju in poziciji naše artiljerije.

3. Če se Francoz umika, si izbere najbolj spretno in najboljše postojanke. S tem dobi čas, da se reorganizira in pripravi na nove pozicije.

Vse to provzroča, da bo vojska dalje časa trajala, kakor mi slutimo.

Moltke na dopustu.

Berolin. Wolfv urad: Šef generalnega štaba nemške armade pl. Moltke

Šabac zopet naš. — Veliko število srbskih ujetnikov. — Uspehi naših avijatikov. — Brezuspešno bombardiranje Vrmača.

Dunaj, 2. novembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča 2. t. m.: Naša ofenziva skozi Mačvo zmagovito napreduje. Iz svojih utrjenih postojank pregnani sovražnik se je le malo upiral. Samo severno od Šabca je bilo treba z naskokom vzeti močno utrjene postojanke. Tudi Šabac sam so naše čete nocojšnjo noč z naskokom osvojile. Naše skozi Mačvo prodirajoče kolone so že prekorale železniško progo Šabac—Lješnica. Konjenica je vjela veliko sovražnikov.

Težka izguba je zadela našo bal-kansko letalsko skupino. Vojnega pilota nadporočnika Sanchiza je težko ranil sovražni strel, ki je poškodoval tudi njegovega opazovalca. Kljub strašnim bolečinam je vrli pilot napel svoje zadnje sile, da je vodil svoj aparat na približno 70 km oddaljeno letališče in ondi gladko pristal. Nadporočnik Sanchiz je včeraj svojim ranam podlegel. Pred smrtjo je še prejel vojaški zaslužni križec, katerega mu je Nj. Veličanstvo brozjavim potom podelilo. — Potiorek, fzm.

K ZMAGAM V MAČVI.

(Od tiskovnega urada vojnega ministrstva in c. kr. drž. pravdnštva na Dunaju dovoljeno.)

Budimpešta, 2. novembra. Savski breg, 30. oktobra. Avstro-ogrške čete prodirajo v kotu med Drino in Savo, v takozvanem mačvanskem ozemlju, nevzdržno naprej. Srbi čutijo, da jim od te strani preti odločilna nevarnost ter so v svrhu ojačenja svoje fronte pomaknili semkaj večje sile. Tako je pojasnjena okolnost, da leži pred severnim vhomom v Banovo polje močna srbska divizija za kritjem. Naše čete so se ji postavile nasproti v oddaljenosti 200 korakov, istakto za močnimi kritji. Naše hrabre čete, ki so bile že zavzele Ravnje, so sedaj osvojile most čez močno naraslo Zasavico in oblegale Radenković. Drugo krilo je kljub močvirnemu ozemlju onstran Save nevzdržno prodiralo naprej. V ta močvirja so naše čete vrgle 20. srbski polk. Nad 200 Srbov je tod utonilo, ostali so se s

o katerem se je pred kratkem poročalo, da je zbolel, potrebuje dopusta, da okreva. Cesar mu je v ta namen ponudil grad v Homburg-u. Moltke je odšel 1. t. m. v grad. Njegove posle vodi vojni minister pl. Falkenhayn.

Francija izpušča civilne vojne ujetnike. Genf, 3. novembra. Tu pričakujejo velik transport nemških in avstrijskih civilnih ujetnikov iz Francoske.

Nemiri v Alžiru.

Kelmorajn, 31. oktobra. »Imparcial« v Madridu poroča, da so se v Alžiru pripetili resni izgredi proti Francozom. V Benigassenu urojenici niso hoteli ubogati, ko se je razglasilo, da morajo vsi moški od 19. do 45. leta pod orožje. Orožnike, ki so hoteli s silo ljudi prignati k naboru, so domačini postrelili ter trupla raztrgali na koščke. Mavrov se je zbralo okrog 3000. Francoska konjenica in topništvo sta masčevali ubite orožnike.

Kako umirajo francoski duhovniki-vojaki.

Dne 8. septembra je padel na bojišču ob reki Marne gojenec velikega semenišča škofije Luçon, ki je služil kot pešec v 93. polku. Zadel ga je krogla v stegno ter je brez pomoči obležal. Pred smrtjo je s svinčnikom napisal te-le vrstice: 9. septembra. Dragi moji! Ko prejmete te vrstice bom ali v nebesih ali pa me bodo pobrali usmiljeni Nemci. Včeraj, 8. septembra, krog pol 7. ure zjutraj, je božja previdnost dopustila, da sem padel sredi bojnega polja. Na ravno istem mestu sem še sedaj, pribit na križ, če smem rabiti tako nevedno primero s svojim Zveličarjem, kajti svoje noge ne morem niti za en milimeter premakniti. Če se ne ganem, nimam skoraj nobenih bolečin, toda strašno sem žejen. Moj pogum ni zlomljen, nič se ne bojim. V rokah držim križ in nanj zroč molim in se klanjam božji volji. Vi veste, da sem od svojega odhoda daroval Bogu svoje življenje in od včeraj zjutraj sem to daritev večkrat obnovil in jo ponavljam tudi sedaj z vsem, kar hoče ljubi Bog dodati ali odvzeti. Ne bojim se smrti. Preblizu jo vidim v tem trenutku pred sabo. Nič strašnega nima na sebi, saj prinaša blaženstvo. Vi pa, prosim Vas, nosite to naključbo tiho, vdano, da, z veseljem. Boli me, da Vas moram zapustiti, toda kmalo se bomo zopet videli...» Tu se pismo konča.

NAŠI AVIATIKI NA JUŽNEM BOJIŠČU.

Hrvatski listi poročajo: Ko so bili dovršeni zadnji manevri v Bosni, je pokojni nadvojvoda na poseben način pohvalil aviatični zbor. Da se nadvojvoda v tej svoji hvali ni prav nič zmotil, dokazuje današnja vojna. Naš aviatični oddelek na južnem bojišču, ki ni velik, je doslej izvedel naravnost silna dela. Razen manjših poletov je bilo izvedenih 85 poletov, od katerih so bili nekateri dolgi do 300 km, eden pa celo 360 km; 36 poletov je bilo dolgih od 200 do 300 km. Posebno večji so se izkazali aviatiki v metanju bomb na sovražne postojanke. Enkrat je neki častnik od pol 6. do 8. ure zvečer izvedel poizvedovalni polet; bilo je začasa srbskega vpadu v Srem. Ko se je vračal, je vzel na muho most čez Savo pri Kupinovem, ki so ga zgradili Srbi. Spustil se je do 200 m nad zemljo in vrzel dve bombi, katerih vsaka je tehtala 14 kg, ter most popolnoma porušil. Naslednji dan je isti častnik zopet izvedel poizvedovalni polet. Enkrat so naši aviatiki iz vi-

Trdnjava Tsingtau porušena?

Trdnjava Tsingtau porušena?

»Frankfurter Zeitung« objavlja 1. t. mes. sledeče poročilo »Agence Havas« iz Tokia: Trdnjava Tsingtau je porušena. Operacija se splošno uspešno nadaljuje. List ob tej priliki izvaja: Naznanili smo že, da hočejo pokloniti mikadu 31. oktobra ob njegovem rojstnem dnevu osvojeno trdnjavo Tsingtau. Ta želja je tudi rodila izdajo te brzojavke, ki jo »Agence Havas« hitro razširja, a očitno ni resnična. Ne prikrivamo si, da se morajo naši hrabri vojaki v Tsingtau-u vojskovati obupno proti večkratni premoči in da morajo končno hlabro podleči. Tako daleč pa še ni, ker če so Japonci porušili trdnjavo Tsingtau, ne uvidevamo, proti komu so naperjene nadaljnje splošno uspešne operacije, ker druge obrambe razven trdnjave Tsingtau nima. Saj Japonci potem, ko je trdnjava porušena, s svojo silovito premočjo lahko osvoje odprti kraj. Najbrže je ogenj s kopnega in z morja porušil posamezne dele trdnjave, a iz poročila »Agence Havas« se jasno razvidi: Junaška posadka trdnjavo še drži.

Zavzetje Tsingtau-a ni vojaški sprehod.

»Deutsche Japanpost« poroča iz Yokohame: Japonci se polagoma prepričujejo, da osvojitve Tsingtau-a ni vojaški sprehod. Tsingtau so izpremenili Nemci v nepremagljivo trdnjavo. Provianta je več kakor za celo leto. Močni topovi nadvladujejo vse dohode v pristanišče. Obrambna črta na suhem in utrdbe so skoraj nepremagljive. Tudi druga z električnimi žicami ojačena obrambna črta je zelo močna.

Vstaja v Južni Afriki.

»Hamburger Nachrichten« poročajo iz Kapstadta: Voditelji političnih strank se posvetujejo in pričakujejo, da bodo največje stranke složne postopale. Nadalje se poroča, da je prevzel Andrej Dewet (torej ne slavni general Kristijan Dewet) poveljstvo pomožnih čet v južnozahodni Afriki, ko je bil ranjen polkovnik Moritz.

Pratoria. Reuterjev urad. Polkovnik Gilliers poroča iz Kenhardt: Major Bencoetsee in kapitan de Williers, voditelja vstašev sta vjela.

Kapstadt. Reuterjev urad: V pokrajini Lichtenburg je polkovnik Alberto pobil vstaše: 13 je mrtvih, 30 ranjenih, 240 vjetih.

BELGIJCI V RHODEZIJI.

»Evening Standard« poroča: V Rhodeziji je vkorakal neki belgijski oddelek, da se bo boril proti nemškim četam.

Turki o okupaciji Valone in Epira.

Carigrad, 2. novembra. Turški listi naglašajo važnost dogodkov v Albaniji ter izražajo svoje začudenje, da se je okupacija Valone in Epira izvršila istodobno. Tudi razlogi, ki jih Italija in Grčija navajata za svoje korake, se zdijo turškemu časopisju čudovito podobni. »Tanin« pravi, da je bilo postopanje med Italijo in Grško dogovorjeno. »Ikdam« je mnenja, da se evropski vrtinec bliža tudi Balkanu.

Laški kralj izbira novo ministrstvo.

Rim, 31. oktobra. Kralj je poveril sestavo novega ministrstva dosedanjemu ministrskemu predsedniku Salandri, ki je že danes konferiral s poslancem Sonninom. Govori se, da Sonnino ne prevzame zunanega ministrstva, ampak zakladno. Obnam z Rubiniem izstopita iz ministrstva

šine 600 m z ročnimi granatami bombardirali srbski zrakoplov ter ga uničili. Pripomniti je treba da je bil aeroplan, ki je pri Kupinovu porušil srbski most, štirinajstkrat zadet od srbskih krogel, a je vse eno srečno došel v tabor.

PONESREČENI FRANCOSKI LETALCI PRI KOTORJU.

Francoski aeroplani pri Kotorju nimajo sreče. Nedavno sta padla in bila uničena dva aeroplana, 29. oktobra je pa padel v Skadrsko jezero došli francoski povodni aeroplan. Letalca so komaj rešili, aeroplan je za izgubljen.

LOVČEN IN VRMAČ.

Spljetsko »Naše Jedinstvo« priobčuje iz Kotora naslednjo v Kotoru cenzurirano brzojavko: Dva dni so črnogorci zastoj polizkušali bombardirati našo drago utrdbu Vrmač. Četudi je nešteto granat padlo v bližino in krog nje, Vrmač je ponosno odgovarjal z ognjem in bilo je kakor bi s svojimi streli hotel reči: »Pod avstrijsko zastavo sem in ostanem nepremagljiv.«

tudi ministra Dari in Daneo. Gre torej samo za preuredbo ministrstva.

Princip obžaluje svoje dejanje.

Sarajevo, 2. novembra. Princip je par dni pred razsodbo pisal svojim staršem dolgo pismo, v katerem med drugim pravi: »Ne žalostite se radi mene in ne pomilujte me. Jaz zaslužim svojo osodo. Mirno pričakujem msvoje obsodbe in Vas prosim, da mojega brata bolje vzgajate, da ne bo zašel na taka pota in v tako družbo, kakor jaz. Odpustite mi, kar sem Vam storil. Če bi bil le raje obsojen na smrt, kajti leta v ječi bodo grozna.«

Poplave v Benetkah.

Benetke, 31. oktobra. Južnozahodni veter je nagnal v lagune toliko vode, da je prestopila obale. Trg sv. Marka je podoben jezeru. Veter je imel hitrost 26 km, voda je stala 1-18 metra nad normalom, za 5 cm več kakor ob zadnji veliki poplavi 17. novembra 1896. Skoraj ves promet je bil ustavljen. Nežgod ni bilo.

Razna poročila.

VOJNI VJETNIKI PRIDNO PIŠEJO.

Bern. Dne 24. oktobra je prejela in odposlala švicarska posredovalna pošta 70.000 pisem vojnih vjetnikov. Vsa pisma ekspedira Švica zastoj.

POSESTVO KNEGINJE HOHENLOHE ZAPLENJENO.

Brest, 3. novembra. Celotno posestvo kneginje Hohenlohe je zaplenjeno.

Dnevne novice.

Liška železnica. Črta Ogulin—Knin je, kakor znano, že izročena prometu. Sedaj se poroča, da je dovršenih nadaljnjih 8 km proge, prihodnje leto se pa izroči prometu še drugih 50 km. Dovršen je tudi predor Vrhovina, ki je 1000 m dolg. Podjetje upa, da bo do leta 1916. dovršilo vse delo, ker bo delalo s 6000 delavci.

Slovenski prostovoljci. Iz Domžal smo dobili te dni naslednji dopis: Prostovoljno so vstopili v vojno službo in sicer k 17. pehotnemu polku: 18 letni Alojzij Maček, 18 letni Viktor Mazovic, 18 letni Janez Blažič iz Domžal in 18 letni Martin Habjan iz Stoba tudi občina, ki so se že odpeljali na bojno polje. Čast hbrim slovenskim fantom.

Zopet »mrtev« oživel. Iz Rajhenburga se nam piše: V seznamku izgub smo brali med mrtvimi Alojza Gaberc, enol. prost. Te dni je pisal svojemu bratu v Rajhenburg iz Rusije, da se zdravi v Kievu in da upa na srečno vrnitev domov.

Poročila se je hči deželnega poslanca in župana v Prvačini g. Fr. Furlani, gospodična Danila Furlani z gosp. arhitektom Karlom Bauerjem.

Brezplačna volna za domače delo armad v vojski. Širšim krogom prebivalstva ni dovolj znano, da vse ženske in dekleta, ki bi rade delale za vojake v vojski, a ne morejo same kupiti volne, lahko prevzamejo, če založe jamstvo, volno v oddelku za volno (naslov: Wollabteilung des Kriegsfürsorgeamtes, Dunaj IX., Berggasse 16) vojnega preskrbovalnega urada, ki jo doma izdelajo. Zastava se vrne, ko se izroče narejeni predmeti, za katere so istotam vzorci razpoloženi.

Slike »Ilustriranega Glasnika« št. 10. Krvavi poraz Srbov na Romanji planini. — Turčija začela vojsko z Rusijo. — Srbski četaši in vojaki. — Zadnja pomorska bitka. — Avstrijec, Oger

in Nemec. — Evropi primanjkuje denarja. — Dva srbska četaša. — Požar v ladje delnici v Tržiču (Monfalkone). — Zagorje ob Savi. — Herman Kusmanek. — Srbi se umikajo iz bosanskega mesta. — Ljubljana: Odlikovanje v Mladiki. — Ranjenci v deželni dvorcu v Ljubljani. — Nadškof Szeptycki. — Kardinal Pietro Gaspari. — Laški zunanji minister Di San Giuliano. — Iz bojov ob reki Visli. — Akademik Josip Gombotz. — Stotnik Art. Schmidt. — Četovodja Luka Čebašek. — Junaški mornarji »Zente«. — Polkovnik Weber. — Mali vojskovodja. — Črnovojnik stražijo železniški most. — Mladostrelci stražijo seneni depô. — Rekruti iz Gornjega grada z godbo. — Gozd po bitki. — »Halo! Menaža je prišla!« — Albert I., naš kralj rumunski.

— **Za podaljšanje roka vpoklicanja pod orožje.** Stalni odbor za industrijo, obrt in trgovino na Dunaju vložil deželnoobrambni ministru vlogo, da se kolikor mogoče podaljša rok med zdravniškim pregledom in odpoklicanjem pod orožje, da bo mogoče dobiti industriji pravočasno nadomestilo za pod orožje vpoklicane osebe.

— **Na južnem bojišču** je padel c. kr. geometer v Krškem Jožef Perovšek. Umrl je v bolnišnici v Zavidoviču.

— **Kolera v Celovcu.** Na mestnem ozemlju Celovca so konstatirali štiri obolenja vojakov na kolero.

— **Na severnem bojišču** je bil ranjen poštni poduradnik g. Vrančič. Padel je na severnem bojišču nadporočnik pešpolka št. 7 Rudolf Ranzinger iz Kočevja.

— **Ženo in sina izgubil.** Posestniku Alojziju Jakšetu v Loki pri Zidanem mostu je umrla soproga. Isti dan pa je dobil tudi brzojavko, da je njegov sin praporščak Jakše padel na bojišču.

Ljubljanske novice.

Ij **Miloščina padlim slovenskim vojakom.** V karitativni dobrotelosti se v sedanjih hudih dneh odlikujejo skorajda vsi stanovi, predvsem tisti, ki razpolagajo s časom in, kar je poglavito — s cvenkom. Karitativnega usmiljenja pa še prav posebno in upravičeno pričakujejo tisti naši hrabri bojevniki, ki so za domovino žrtvovali najdražje — svoje življenje. Ko poveličujemo njih junaštvo in mučenstvo, jim pa morda zabimo nuditi tega, kar edino potrebujejo: duhovne miloščine, molitve. Te miloščine smo jim dolžni dati, in sicer vsakdo, ki čuti za našo armado, ki je iskren domoljub in državljani. Mladina naša, ki na karitativno polje z denarnimi prispevki še ne more izdatno poseči, se tembolj odlikuje s pridnostjo svojih rok, z izdelovanjem gorke obleke za vojake, zraven pa pomaga živim in mrtvim bojevnikom s priprošnjami, ki jih bo usmiljeni Bog tem raje uslišal, ker prihajajo iz nežnih, čistih src. Danes smo bili zopet priče veličastne domoljubne pobožnosti, ki so jo priredili voditelji vseh šolskih dekliških kongregacij v Ljubljani. Namenjena je bila ta pobožnost slovenskim junakom, padlim na sedanjih bojiščih. Ze ob šestih zjutraj se je domalega napolnila lična uršulinska cerkev vnetih deklic in gospodičen, ki so večinoma (okrog 300) pristopila k mizi Gospodovi ter darovale spravno sv. obhajilo za duše padlih slovenskih vojakov. Slovesno sveto mašo zadušnico je daroval prof. dr. Merhar ob strežništvu petero katehetov. Lepo petje je oskrbel v blagonaklonjenosti domači zbor č. ss. uršulink. — Vsemogočni naj usliši prošnje naših pogumnih in dobrih kongre-

ganistinj ter naj podeli rajsko plačilo padlim, vojskujočim pa skorajšnjo zmago in srečno vrnitev.

Ij **Slovesna črna sveta maša za padle vojake** je bila danes dopoldne v frančiškanski cerkvi. Prisostvoval ji je tudi gospod deželni glavar dr. Ivan Šusteršič. Cerkev je bila polna pobožnega ljudstva.

Ij **Vojaštvo se zahvaljuje.** Prejeli smo: Za ginljivo sodelovanje in sočutje, ki se je povodom slavlja Vernih duš dan na gomili hrabrih branilcev domovine od strani vladnega, deželnega in občinskega zastopstva, nadalje po navzočih odličnjakih in po vsem občinstvu pokazalo, si dovoljuje postajno (štacijsko) poveljstvo v imenu vodstva armade izreči najglobokejše čutečo zahvalo. Resno dejanje ni bilo po skupnem sodelovanju samo častno slavlje padlim junakom, marveč tudi znamenita izjava tistega najplemenitejšega domoljubnega mišljenja, v kateri dobe žalujoči najponosnejšo tolažbo in vsi skupaj železno zavest moči in neomajljivo zaupanje v bodočnost.

Ij **316 ranjencev s severnega bojišča** so včeraj zvečer prepeljali v Ljubljano. Med ranjenci je bilo 35 težko ranjenih. Večinoma so bili vojaki 70, 6, in 86 pešpolka, ki so bili ranjeni 16. oktobra in so do predvčerajšnjim bili v kvaranteni v bolnici v ogrski Nytri. Med došli ranjenci je bil samo en Slovenec četovodja 17. pešpolka Rudolf Ahačič iz Tržiča, ki je bil ranjen v bitki 16. oktobra, v kateri se je boril naš nomači pešpolk št. 17 dve uri daleč od Przemysla pri trgu Novo Miasto. Predvčerajšnjim je došel ranjen v Ljubljano četovodja 17. pešpolka Škrbec. V bitki 16. t. m. je naš polk naskakoval Ruse preko celih kupov ruskih mrličev.

Ij **Priznanje.** Ženijsko ravnateljstvo v Pulju je izrazilo gospodu stavbnemu podjetniku in arhitektu Romanu Treo v Ljubljani posebno priznanje za njegovo veliko pridnost in za najuspešnejše sodelovanje pri ženijskih delih v puljskem vojnem prištanišču.

Ij **Za načelnika okrajne bolniške blagajne** v Ljubljani je izvoljen dosedanji podnačelnik Ivan Tokan; podnačelnikom je bil izvoljen črkostavec Štefan Lehpamer. Dosedanji načelnik Mlinar je odstopil in je bil imenovan za uradnika okrajne bolniške blagajne, ker je moral k vojakom uradnik Kocmur. V zadnji seji načelstva okrajne bolniške blagajne so se povišale plače blagajniku Pelanu in uradniku Trtniku.

Ij **Turško zastavo** je povodom izbruha vojske med Turčijo in Rusijo izobesil na Bregu g. dr. Wurzbach.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Josip Vovk, posestnik, 52 let. — Katarina Berdajs, zasebnica, 80 let. — Marija Prašnikar, dninarica, 76 let. — Ana Banič, bivša postrežnica-hiralka, 76 let. — Ferjančič Franc, bivši kolar-hiralec, 62 let.

Ij **Mrtvega so našli** včeraj okoli 11. ure dopoldne v cestnem jarku v obližju topničarske vojašnice na Dunajski cesti samskega delavca Luko Ulčarja, po domače »Kleparjevega« iz Črnuče. Znakov kakega nasilstva ni bilo opaziti. Policija je odredila, da so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij **Žejni tatovi.** Minuli teden so neznan tatovi v Spodnji Šiški izvohali, kje ima neka stranka v kleti vino. Žejja jih je hudo morila in ker drugače niso mogli do nektarja, so prekopali zid, izvrtali v sod luknjo in se naužili božje kapljice, kolikor jim je pač pozeležlo srce. Kdo so bili ti tatovi, se ne vé, stranka vé le, da je sod prazen.

Ij **Poškodba.** Delavec na južnem kolodvoru Jožef Smrekar je prišel pri okladanju blaga z leve roko med dva zaboja, ki sta mu jo tako poškodovala, da je moral iskati zdravniške pomoči.

Ij **Najdena** je bila v sredini mesta denarnica z manjšo vsoto denarja in jo dobi izgubitelj nazaj na Trnovskem pristanu št. 24.

Kje se je sklenila vojska?

Španski tednik »Lectura Dominical« (17. oktobra) zavrača bajke, ki jih širijo španski listi. Najnovejša vam je tako debela, da katoliška »Lectura Dominical« piše, da list, ki jo je objavil, gotovo piše za norce in da ga urejajo norci. Bajna svobodomiselnost fantazija slove: Vojska se je sklenila na evharističnem kongresu v Lourdu. Nemški cesar je bil pri kongresu v župnika preoblečen navzoč. S škofom v Tarbesu sta se dogovorila, da mu izroči cerkveni zaklad v Lourdu. S tem denarjem se zdaj vojskuje Nemčija.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kabineta in vseh pritliklin, se odda za februarjev termin. — Naslov pove uprava lista pod št. 3074.

Valjčni mlin za žito

se odda v najem na Glincah pri Ljubljani.

3063 Več pove posestnica istotam.

Na prodaj je večja množina

krompirja.

Več se izve pri stavbni tvrdki Ivan Ogrin, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 8.

Naznanilo otvoritve!

Podpisani vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da bom v petek 6. t. m. otvoril v Mengšu (preje pri Pečniku)

GOSTILNO

kjer se bodo vedno dobivala gorka in mrzla jedila ter točila različna najboljša vina in pivo. Na razpolago so tudi sobe za prenočevanje tujcev. Pri gostilni se nahaja tudi velik hlev.

Za obilen obisk se najvljudneje priporoča Josip Kralj, gostilničar.

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce, in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake. Tetra perilo. Spalne vreče. Plašči in predpasniki za sirežnice rdečega križa. Volna za pletiti.

Dve elegantni

stanovanji

obstoječi iz 3 in drugo iz 4 sob, poselske sobe, verande in pritliklin in z električno razsvetljavo se odda za februarjev termin. — Natančneje se izve v »Hranilnici kmečkih občin« Dunajska cesta 38. 3080

Varuh dojenčkov

165

Sladni čaj znamka »Sladin« je rešil dojenčke, pri katerih so druga otroška redilna sredstva odrekla. Vzgojenje s Sladinom je polovico cenejše. Prihrani se tudi na mleku in sladkorju. 1/4 kg zavoj stane 60 vin. in se dobi tudi pri trgovcih. Po pošti 5 zavojev 4 K franko pri izdelovalcu, lekarnarju Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani. Njegova žena je vzgojila s Sladinom 8 zdravih otrok. Na stotine mater to vzgojenje, posnema z najboljšim uspehom. Za odrasle je Sladin edini zajtrk, kateri daje kri, moč, mirne živce, zdravje. Je polovico cenejši kakor vsak drug zajtrk in prihrani tudi na mleku, sladkorju. Za bolne je Sladin izvir zdravja. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy, Schönbrunnerstraße 109, Radeckplatz 4, Josefstädterstraße 25. V Gradcu: Sackstraße 4. V Trstu, drogerija I. Camauli Glav, di Guardiella 703; v Gorici Mazzoli E. trgovci; v Celju Hočevar, trgovci; v Celovcu Hauser, lekarnar; v Mariboru König, lekarnar 109

Stanovanje

obstoječe iz 5 sob in vseh pritliklin, se odda takoj ali za februarjev termin v II. nadstropju ter se event. lahko tudi deli. 3086

Ravnotam se odda takoj

meblovana soba

s posebnim vhodom. — Naslov pove za oboje uprava »Slovenca« pod št. 3086.

Opozarjamo pri nakupu vsakovrstnega obuvla za dame, gospode in otroke na

edino moderno domače podjetje te stroke tovarno P. Kozina & Ko. v Tržiču. Tvrđ-

ka ima v Ljubljani, Breg 20, veliko zalogo samolastnih, najboljših in za vsako

nogo priležnih izdelkov. Cene, ker je blago naravnost iz tovarne, brez konkurence.

„BALKAN“

trgovska, špedicijskain komisijska delniška družba podružnica LJUBLJANA

Dunajska cesta 33 (Centrala: TRST) Telefon št. 100

Zmerne cene.

Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Točna postrežba.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.